

హనుమత్ సీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్న పరివారసమేత శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణం :: అయోధ్యాకాండ :: ధర్మపథం

శ్రీశోభకృత్ నామ సంవత్సరం, దక్షిణాయణం,
శరత్ ఋతువు, ఆశ్వయుజ మాసం

-165 -

బహుళ తదియ - రోహిణి

31.10.2023 మంగళవారము

శ్రీ గురు ధ్యానమ్

గురుర్బ్రహ్మ గురుర్విష్ణుః, గురుర్దేవో మహేశ్వరః ।
గురుస్సాక్షాత్పరంబ్రహ్మ తస్మై శ్రీగురవే నమః ॥

శ్రీనివాస ధ్యానమ్

శ్రీవేంకటాద్రినిలయః, కమలాకాముకః పుమాన్ ।
అభంగురవిభూతిర్నస్తరంగయతు మంగళమ్ ॥

అథ సంకల్పః

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, శ్రీపద్మావతీజానేః, అఖిలాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీరామచంద్రరూపాంతరస్య, భగవతః, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినస్సన్నిధౌ, హనుమత్ సీతాలక్ష్మణ, భరతశత్రుఘ్న, పరివారసమేత, శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణః, పరిపూర్ణానుగ్రహేణ, ఆస్మిన్ భువనే , సమస్తాధివ్యాధీనాం, నివారణార్థం, భారతవర్షే విద్యావిత్తవాణిజ్య కృషివైద్యవైజ్ఞానిక, దేశరక్షణాదిరంగేషు, విద్యమానానామ్, ఆస్తికమహాజనానాం, సర్వేషాం, సకుటుంబానాం, ఆయురారోగ్యైశ్వర్య, సద్బుద్ధిత్యాది, సర్వశుభఫలప్రాప్త్యర్థం,ధర్మాచరణద్వారా శ్రీరామరాజ్యస్య, పునర్వ్యవస్థాపనార్థం, ఉద్యోగార్థినాం, సముచితోద్యోగప్రాప్త్యర్థం,దంపతీనాం, అనుకూలదాంపత్యసిద్ధ్యర్థం,సంతానస్య పితృవాక్యపరిపాలనానుకూల బుద్ధిప్రచోదనార్థం, సకలకార్యసిద్ధ్యర్థం గోసంరక్షణార్థంచ, శ్రీమద్వాల్మీకి రామాయణే, అయోధ్యాకాండే, యథాశక్తి శ్లోకవ్యాఖ్యాన పురస్కరం, పంచదశస్కర్గ, శ్లోక పారాయణం, తథా, శ్రీధన్వంతరి మంత్ర పారాయణంచ, అన్యోన్యసాహాయ్యేన, ఆచార్యముఖేన, కరిష్యామహే.

శ్రీ వాల్మీకి ప్రార్థన - కూజంతం రామరామేతి మధురం మధురాక్షరమ్ ।
ఆరుహ్య కవితాశాఖాం వందే వాల్మీకి కోకిలమ్ ॥

శ్రీ ఆంజనేయ ప్రార్థన - మనోజవం మారుతతుల్యవేగం జితేంద్రియం బుద్ధిమతాం వరిష్ఠమ్ ।
వాతాత్మజం వానరయూధముఖ్యం శ్రీరామదూతం శిరసానమామి ॥

శ్రీ రామాయణ ప్రార్థన - వాల్మీకిగిరి సంభూతా రామసాగర గామినీ ।
పునాతి భువనం పుణ్యా రామాయణ మహానదీ ॥

శ్రీ రామ ప్రార్థన - అయోధ్యాభ్యేతు గుర్వర్థే త్యక్తారాజ్యం గిరావసన్ ।
పాదుకే భరతాయాదాత్ సరామః శరణం మమ ॥

శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

॥ శ్రీరెమచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః ॥

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే పంచదశస్కంధః

తతస్సమాసాద్య మహాధనం మహత్, ప్రహృష్టరోమా స బభూవ సారథిః ।
మృగైర్మయూరైశ్చ సమాకులోల్బణం, గృహం వరార్హస్య శచీపతేరివ ॥ 15.42 ॥

స తత్ర కైలాసనిభాస్వలంకృతాః, ప్రవిశ్య కక్ష్యాస్త్రిదశాలయోపమాః ।
ప్రియాన్నరాన్ రామమతే స్థితాన్, బహూనపోహ్య శుద్ధాంతముపస్థితో రథీ ॥ 15.43 ॥

స తత్ర శుశ్రావ చ హర్షయుక్తాః రామాభిషేకార్థకృతా జనానామ్ ।
నరేంద్రసూనోరభిమంగళార్థాః సర్వస్య లోకస్య గిరః ప్రహృష్టాః ॥ 15.44 ॥

మహేంద్రసద్మప్రతిమం తు వేశ్య, రామస్య రమ్యం మృగపక్షిజుష్టమ్ ।
దదర్శ మేరోరివ శృంగముచ్చం, విభ్రాజమానం ప్రభయా సుమన్తః ॥ 15.45 ॥

ఉపస్థితైరంజలికారకైశ్చ, సోపాయనైర్జానపదైశ్చ మర్త్యః ।
కోట్యా పరార్థైశ్చ విముక్తయానైః, సమాకులం ద్వారపథం దదర్శ ॥ 15.46 ॥

తతో మహామేఘమహీధరాభం, ప్రభిన్నమత్యంకుశమప్రసహ్యమ్ ।
రామౌపవాహ్యం రుచిరం దదర్శ, శత్రుంజయం నాగముదగ్రకాయమ్ ॥ 15.47 ॥

స్వలంకృతాన్ సాశ్వరథాన్ సకుంజరాన్, అమాత్యముఖ్యాన్ శతశశ్చ వల్లభాన్ ।
వ్యపోహ్య సూతస్సహితాన్ సమన్తతః, సమృద్ధమన్తఃపురమావివేశ ॥ 15.48 ॥

తదద్రీకూటాచలమేఘసన్నిభం, మహావిమానోత్తమవేశ్మసంఘవత్ ।
అవార్యమాణః ప్రవివేశ సారథిః, ప్రభూతరత్నం మకరో యథార్హవమ్ ॥ 15.49 ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే పంచదశస్కంధః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే షోడశస్కంధః

స తదంతః పురద్వారం సమతీత్య జనాకులమ్ ।
ప్రవివిక్తాం తతః కక్ష్యామ్ ఆససాద పురాణవిత్ ॥ 16.1 ॥

ప్రాసకార్ముకబిభ్రద్భిః యువభిర్బ్రష్టకుణ్డలైః ।
అప్రమాదిభిరేకాగ్రైః స్వనురక్తైరధిష్ఠితామ్ ॥ 16.2 ॥

తత్ర కాషాయిణో వృద్ధాన్ వేత్రపాణీన్ స్వలంకృతాన్ ।
దదర్శ విష్ఠితాన్ ద్వారిః త్ర్యధ్యక్షాన్ సుసమాహితాన్ ॥ 16.3 ॥

తే సమీక్ష్య సమాయాంతం రామప్రియచిక్రీర్షవః ।
సహసోత్పతితాస్సర్వే స్వాసనేభ్యస్ససమ్భ్రమాః ॥ 16.4 ॥

తానువాచ వినీతాత్మా సూతపుత్రః ప్రదక్షిణః ।
క్షీప్రమాఖ్యాత రామాయ సుమన్రో ద్వారి తిష్ఠతి ॥ 16.5 ॥

తే రామముపసంగమ్య భర్తుః ప్రియచిక్రీర్షవః ।
సహభార్యాయ రామాయ క్షీప్రమేవాచచక్షిరే ॥ 16.6 ॥

ప్రతివేదితమాజ్ఞాయ సూతమభ్యంతరం పితుః ।
తత్రైవానాయయామాస రాఘవప్రియకామ్యయా ॥ 16.7 ॥

తం వైశ్రవణసంకాశమ్ ఉపవిష్టం స్వలంకృతమ్ ।
దదర్శ సూతః పర్యంకే సావర్ణే సోత్తరచ్ఛదే ॥ 16.8 ॥

వరాహారుధిరాభేణ శుచినా చ సుగంధినా ।
అనులిప్తం పరార్ధ్యేన చందనేన పరస్తపమ్ ॥ 16.9 ॥

స్థితయా పార్శ్వతశ్చాపి వాలవ్యజనహస్తయా ।
ఉపేతం సీతయా భూతః చిత్రయా శశినం యథా ॥ 16.10 ॥

॥ ధీలశ్శ్రుతిః ॥

ఆయుష్యమారోగ్యకరం యశస్యం సౌభ్రాతృకం బుద్ధికరం సుఖం చ ।
శ్రోతవ్యమేతన్నియమేన సద్భిః ఆఖ్యానమోజస్కరమృద్ధికామైః ॥

❧ **అథ భగవద్భక్తి ధ్యేయమ్** ❧

అచ్యుతానంత గోవింద, విష్ణో నారాయణామృత ।
రోగాన్మే నాశయాశేషాన్, ఆశు ధన్వంతరే హరే ॥ 1 ॥

ఆరోగ్యం దీర్ఘమాయుష్యం, బలం తేజో ధియం శ్రియం ।
స్వభక్తేభ్యోఽనుగృహ్లాంతం, వందే ధన్వంతరిం హరిమ్ ॥ 2 ॥

ధన్వంతరేరిమం శ్లోకం, భక్త్యా నిత్యం పఠన్తి యే ।
అనారోగ్యం న తేషాం స్యాత్, సుఖం జీవన్తి తే చిరమ్ ॥ 3 ॥

ఓం, నమో భగవతే వాసుదేవాయ, ధన్వంతరయే, అమృతకలశహస్తాయ, వజ్రజలౌకహస్తాయ,
సర్వామయవినాశనాయ, త్రైలోక్యనాథాయ, మహావిష్ణవే స్వాహా । ఓం, వాసుదేవాయ విద్మహే,
సుధాహస్తాయ ధీమహి । తన్నో ధన్వంతరిః ప్రచోదయాత్ ।

అథ సప్త్రహస్యాస్థినో

ఆరోగ్యం పద్మబంధుర్వితరతు, నితరాం సంపదం శీతరశ్మిః,
భూలాభం భూమిపుత్రః, సకలగుణయుతాం వాగ్విభూతిం చ సౌమ్యః ।
సౌభాగ్యం దేవమంత్రీ, రిపుభయశమనం భార్గవః, శౌర్యమార్కిః,
దీర్ఘాయుష్స్సైంహికేయః, విపులతరయశః కేతుః, ఆచంద్రతారమ్ ॥
అరిష్టాని ప్రణశ్యన్తు దురితాని భయాని చ ।
శాంతిరస్తు శుభం మేస్తు గ్రహాః కుర్వన్తు మంగళమ్ ॥

అథ క్షమాప్రాస్థినో : యదక్షరపదభ్రష్టం, మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ, నారాయణ నమో-స్తుతే ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్ : కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా,
బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పఠస్మై,
నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ మంగళమ్ : శ్రియః కాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ, శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

